

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

1. Nauczanie wiedzy o społeczeństwie odbywa się na podstawie „Programu nauczania ogólnego wiedzy o społeczeństwie dla szkoły podstawowej” autorstwa Barbary Furman, zgodnie z obowiązującą podstawą programową.
2. Program realizowany jest w klasie 8 – 2 godz./tyg.
3. Przedmiotowy system oceniania z wiedzy o społeczeństwie ma na celu:
 - kształtowanie postaw i zachowań pożądanych społecznie i posługiwanie się nimi we własnych działaniach,
 - przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć,
 - motywowanie ucznia do dalszej pracy,
 - pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
 - dostarczenie rodzicom (opiekunom prawnym), także nauczycielom i dyrektorowi szkoły informacji o efektywności procesu nauczania i uczenia się, wkładzie pracy uczniów nad własnym rozwojem oraz o postępach uczniów w nauce,
 - umożliwienie nauczycielom ustawicznego doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.
1. Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne uczniów w następujących obszarach: wiedza i jej stosowanie w praktyce, kształcone umiejętności oraz aktywność i zaangażowanie w praktyce.
2. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów ma służyć monitorowaniu pracy ucznia, rozpoznawaniu poziomu umiejętności i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości z wiedzy o społeczeństwie w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanego programu nauczania oraz formułowaniu oceny.
3. Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:
 - posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
 - posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania,
 - posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym specjalistycznej, specyficznych trudnościach w uczeniu się,
 - objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów w szkole.
1. W ocenianiu bieżącym stosuje się następujące formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:
 1. **prace pisemne:**
 - o **sprawdziany (klasówki)**, obejmują większą partię materiału określoną przez nauczyciela, najczęściej po ukończeniu działu programowego; sprawdziany są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem,

- o **kartkówki** dotyczące materiału z 2 – 3 ostatnich tematów i nie muszą być zapowiadane,
- 2. **praca i aktywność na lekcji**, nauczyciel stosuje również znaki „+” i „-” jako sposób oceny pracy ucznia: **zebranie pięciu znaków „+” daje ocenę celującą, zebranie pięciu znaków „-” daje ocenę niedostateczną.**
- 3. **odpowiedzi ustne,**
- 4. **prace domowe,**
- 5. **wyniki pracy grupowej,**
- 6. **prace długoterminowe**, projekty, referaty, prezentacje multimedialne, plakaty, wywiady środowiskowe, portfolio...
- 7. **aktywność pozalekcyjna**, osiągnięcia w konkursach, akcjach charytatywnych.

- 8. Oceny są jawne dla uczniów i ich rodziców (opiekunów prawnych).
- 9. Każdą ocenę z pisemnych i ustnych form sprawdzania umiejętności lub wiadomości ucznia wpisuje się do dziennika elektronicznego.
- 10. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne i inne formy pisemnego sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych.
- 11. **Rodzice (prawni opiekunowie) mają możliwość wglądu w pisemne prace swoich dzieci:**
 - bezpośrednio po sprawdzeniu pracy pisemnej (prace przekazane przez uczniów do wglądu na życzenie rodziców),
 - w czasie indywidualnych spotkań z nauczycielem przedmiotu,
 - na zebraniach ogólnych,
 - w czasie dni otwartych.

- 12. Uczniowie i ich rodzice są na bieżąco informowani o postępach edukacyjnych, poprzez:
 - informację ustną,
 - wpisy do dziennika elektronicznego.

- 13. **Nauczyciel uzasadnia każdą bieżącą ocenę szkolną:**
 1. **oceny z ustnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności oraz z kartkówek nauczyciel uzasadnia ustnie w obecności klasy** wskazując dobrze opanowaną wiedzę lub sprawdzaną umiejętność, braki w nich oraz przekazuje zalecenia do uzupełnienia braków.
 2. **wszystkie oceny ze sprawdzianów uzasadniane są przez nauczyciela ustnie lub pisemnie w formie dołączonego komentarza**, w którym są wskazane:
 - **opanowane umiejętności,**
 - **częściowo opanowane umiejętności**
 - **nieopanowane umiejętności,**
 - **sposoby zniwelowania zaistniałych braków.**
 3. **Informacja ta przekazywana jest rodzicom przez uczniów w postaci raportu lub ustnie na spotkaniach indywidualnych.**
 4. W ocenianiu bieżącym i klasyfikacyjnym obowiązuje następująca skala ocen i ich skrót:
 - **6– celujący /cel/**

- 5– *bardzo dobry /bdb/*
 - 4– *dobry /db/*
 - 3– *dostateczny /dst/*
 - 2– *dopuszczający /dop/*
 - 1– *niedostateczny /ndst/*
2. W ocenach cząstkowych dopuszcza się stosowanie znaku „+” i „-” przy ocenie.
 3. Dopuszcza się stosowanie skrótu w dzienniku: **np.** – **nieprzygotowany**, **nb.** – **nieobecny**.
 4. **Brak uczniowskiego wyposażenia** (np. zeszytu, podręcznika, przyborów, itp.) **może wpłynąć na ocenę pracy ucznia** wyłącznie w sytuacjach uporczywie powtarzających się, zależnych od ucznia, a uniemożliwiających prowadzenie procesu nauczania i uczenia się.
 5. Na ocenę osiągnięć ucznia nie ma wpływu jego zachowanie, wygląd, światopogląd, status społeczny i wcześniejsze osiągnięcia ucznia.
 6. **Obowiązują następujące zasady przeprowadzania prac pisemnych:**
 - nauczyciel **ustala termin sprawdzianu z tygodniowym wyprzedzeniem**,
 - sprawdzian **poprzedza powtórzenie** i utrwalenie wiadomości potwierdzone zapisem w dzienniku,
 - sprawdzian zwykle **będzie trwał 1 godzinę lekcyjną**, a kartkówka do 20 minut,
 - uczniowie znają zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności oraz kryteria oceniania,
 - nauczyciel ma **14 dni na sprawdzenie**, ocenę i recenzję sprawdzianu,
 - nauczyciel omawia i poprawia błędy uczniów na sprawdzianie wspólnie z uczniami na zajęciach edukacyjnych, a ocenę wpisuje do dziennika elektronicznego,
 - jeżeli **uczeń nie pisał sprawdzianu, musi wykazać się wiadomościami i umiejętnościami** zawartymi na sprawdzianie w formie ustalonej z nauczycielem,
 - jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu, powinien to zrobić w terminie ustalonym z nauczycielem **do dwóch tygodni od powrotu do szkoły**, gdy powodem był dłuższy pobyt w szpitalu do dwóch tygodni od powrotu do szkoły,
 - uczeń **może poprawić raz każdą ocenę z prac pisemnych:** ze sprawdzianów i kartkówek z trzech tematów,
 - poprawa **powinna odbyć się w ciągu dwóch tygodni** od oddania i omówienia pracy w terminie ustalonym wspólnie z nauczycielem,
 - ocena **otrzymana za poprawioną pracę pisemną wpisana jest jako kolejna do dziennika, do wystawienia oceny na semestr obie są równorzędne**,
 - uczeń nie może poprawiać ocen z kartkówek z jednego tematu lekcji, odpowiedzi ustnych oraz z innych form oceniania ucznia,
 - **prace pisemne przechowuje nauczyciel przedmiotu do końca zajęć edukacyjnych w danym roku szkolnym.**
 7. Przy ocenianiu prac pisemnych nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:
 - **poniżej 30% możliwych do uzyskania punktów – niedostateczny**
 - **31%-49% – dopuszczający**

- 50%-74% – *dostateczny*
 - 75%-89% – *dobry*
 - 90%- 99% – *bardzo dobry*
 - 100% – *celujący*.
8. Przy ocenianiu prac pisemnych uczniów ze szczególnymi trudnościami w nauce nauczyciel może obniżyć kryteria ocenianie o 2 punkty procentowe.
 9. Nie ocenia się ucznia:
 - w klasach IV- VIII w pierwszych trzech tygodniach września,
 - do trzech dni po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole (min. tygodniowej),
 - w przypadku zaistnienia nieprzewidzianych zdarzeń losowych.
 10. **Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez negatywnych skutków. Zgłoszenie musi odbyć się przed rozpoczęciem lekcji. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym wpisując datę zaistnienia zdarzenia. Za każde takie zgłoszenie otrzymuje minus, z tym, że każdy kolejny minus przybiera postać oceny niedostatecznej. Jeżeli uczeń nie zgłosi nieprzygotowania lub braku pracy domowej, zaś nauczyciel to sprawdzi – uczeń automatycznie otrzymuje ocenę niedostateczną.**
 11. W procesie oceniania obowiązuje **zasada kumulowania wymagań**– ocenę wyższą może uzyskać uczeń, który spełnia wszystkie wymagania związane z ocenami niższymi:

● **stopień celujący** otrzymuje uczeń, który:

1. opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie oraz posługuje się zdobytymi wiadomościami w sytuacjach nietypowych,
2. samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych, proponuje rozwiązania nietypowe,
3. uzyskał tytuł laureata lub finalisty wojewódzkiego konkursu przedmiotowego,
4. osiąga sukcesy w różnych konkursach przedmiotowych szkolnych i pozaszkolnych,
 - o **stopień bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:
5. opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
6. rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
 - o **stopień dobry** otrzymuje uczeń, który:
7. nie opanował w pełni wiadomości określonych w programie nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania ujęte w podstawie programowej przedmiotu,
8. poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne;
 - o **stopień dostateczny** otrzymuje uczeń, który:
9. opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie treści zawartych w podstawie programowej,
10. rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności,
 - o **stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

11. ma trudności z opanowaniem zagadnień ujętych w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki (z wyjątkiem uczniów klas programowo najwyższych),
12. rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności;
 - o **stopień niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:
13. nie opanował wiadomości i umiejętności ujętych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu (nie dotyczy klas programowo najwyższych),
14. nie jest w stanie rozwiązać zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności.
15. Należy dostosować wymagania edukacyjne oraz formy i metody pracy w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe w zależności od indywidualnych potrzeb, oraz zaleceń poradni zawartych w orzeczeniu lub opinii. Uczniowie ci mają prawo do:
 - o **wydłużonego czasu pracy,**
 - o **obniżonego progu punktacji w pracach pisemnych,**
 - o **mniejszej ilości zadań,**
 - o **indywidualnej pomocy nauczyciela na zajęciach i w trakcie pisania pracy,**
 - o **dostosowania warunków i form pracy podczas pisania prac pisemnych,**
 - o **innych kryteriów oceny przy sprawdzaniu zadań otwartych.**
16. Klasyfikowanie śródroczne przeprowadza się na koniec I okresu, a roczne na koniec zajęć edukacyjnych w danej klasie.
17. Ocena wystawiana na koniec drugiego okresu jest oceną roczną, uwzględniającą osiągnięcia ucznia z obu okresów.
18. Ocena semestralna wynika z ocen bieżących, ale nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.
19. Oceny klasyfikacyjne z przedmiotu ustala nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w klasie na podstawie systematycznej oceny pracy uczniów z uwzględnieniem ocen bieżących.
20. W klasach integracyjnych oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ustala nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne, po zasięgnięciu opinii nauczyciela wspomagającego, współorganizującego kształcenie integracyjne.
21. Szkolne wyniki klasyfikacji (śródrocznej i rocznej) zatwierdza Rada Pedagogiczna.

Lidia Koźmińska